

Veelgestelde vragen (FAQ) – Nederlandse investeringsverplichting

Aan dit document kunnen geen rechten worden ontleend

Versie: 1 juli 2025

Inhoudsopgave

1. Nederlands cultureel audiovisueel product.....	3
2. Relevante omzet	4
3. Investerings	7
4. Rapportageverplichtingen	11

1. Nederlands cultureel audiovisueel product

1.1. Vraag: Wat wordt in de Mediawet verstaan onder een ‘origineel literair werk’?

De Mediawet 2008 (hierna: Mediawet) bepaalt in artikel 3.29f onder c dat het scenario van een productie gebaseerd moet zijn op een origineel literair werk in de Nederlandse of Friese taal. In de Memorie van Toelichting¹ staat dat een literair werk bijvoorbeeld een roman, een toneelstuk of een gedicht is.

1.2. Vraag: Komt er verdere informatie of uitleg over de vier voorwaarden zoals genoemd in artikel 3.29f van de Mediawet?

Hier wordt geen nadere uitleg over verstrekt aangezien het betreffende artikel en de Memorie van Toelichting met betrekking tot dit artikel de nodige duidelijkheid geeft. Ter volledigheid merkt het Commissariaat voor de Media (hierna: Commissariaat) over onderdeel b, c en d nog het volgende op:

- Met “hoofdpersonages”, zoals benoemd bij onderdeel b (de hoofdpersonages drukken zich voor ten minste 75% uit in de Nederlandse of Friese taal), kunnen ook geportretteerde personen worden bedoeld.
- Onderdeel c (het scenario is gebaseerd op een origineel literair werk in de Nederlandse of Friese taal) houdt in dat wanneer het een animatie betreft, met de term “scenario” ook het storyboard wordt bedoeld. Bij documentairefilms en -series wordt met scenario ook het documentairescript bedoeld.
- Onderdeel d (het hoofdthema houdt verband met de Nederlandse cultuur, geschiedenis, maatschappij of politiek) houdt in dat een productie als hoofdthema de Nederlandse cultuur, geschiedenis, maatschappij (in brede zin) of politiek moet hebben. Dit is een brede categorie die ruimte laat voor zowel fictieve als non-fictieve producties.

¹ Kamerstukken I 2021/22, 36176, nr. 3 (MvT).

2. Relevante omzet

- 2.1. Scenario: Een media-instelling biedt twee afzonderlijke commerciële mediadiensten op aanvraag aan. De relevante omzet van beide diensten is € 7,5 miljoen per dienst in enig boekjaar. De relevante omzet in het betreffende boekjaar is dus in totaal € 15 miljoen voor deze twee diensten. Artikel 3.29e, vierde lid, van de Mediawet bepaalt dat de investeringsverplichting niet van toepassing is als de relevante omzet per boekjaar minder dan € 10 miljoen bedraagt. Is de investeringsverplichting nu wel of niet op deze media-instelling van toepassing?**

De drempel van € 10 miljoen, zoals bedoeld in bovengenoemd wetsartikel, geldt voor iedere te onderscheiden commerciële mediadienst op aanvraag. Met andere woorden: ondanks dat de media-instelling met haar twee commerciële mediadiensten op aanvraag een totale relevante omzet van meer dan € 10 miljoen heeft gegenereerd, werd de omzetsdrempel per afzonderlijke commerciële mediadienst niet bereikt. De investeringsverplichting is daardoor voor dit boekjaar in het geheel niet van toepassing.

- 2.2. Scenario: Een media-instelling biedt twee afzonderlijke commerciële mediadiensten op aanvraag aan. In boekjaar X bedraagt de relevante omzet van commerciële mediadienst op aanvraag “A” € 5 miljoen. De relevante omzet van commerciële mediadienst op aanvraag “B” bedraagt € 15 miljoen. In totaal is de relevante omzet in het betreffende boekjaar € 20 miljoen. Welke omzet moet worden gehanteerd om de investeringsverplichting van 5%, zoals bedoeld in artikel 3.29e, tweede lid, van de Mediawet, over te berekenen? Alleen de relevante omzet van € 15 miljoen van dienst “B” of de totale relevante omzet van € 20 miljoen?**

De investeringsverplichting van 5%, zoals bedoeld in het genoemde wetsartikel, geldt per afzonderlijke mediadienst op aanvraag. Dit betekent dat de investeringsverplichting in de bovengenoemde situatie alleen van toepassing is op de relevante omzet die is gegenereerd met dienst “B” (5% van € 15 miljoen = € 750.000).

De omzet van dienst “A” blijft buiten beschouwing, omdat deze onder de drempel van € 10 miljoen is gebleven. Het staat de betreffende media-instelling vrij om het genoemde bedrag van € 750.000 te investeren in Nederlands cultureel audiovisueel product bestemd voor dienst A, dienst B, of beide diensten.

2.3. Vraag: Op het platform van de media-instelling wordt naast de commerciële mediadienst op aanvraag ook lineair media-aanbod aangeboden. Heeft dit invloed op de vaststelling van de relevante omzet?

Het antwoord op deze vraag hangt af van of het lineaire media-aanbod bestaat uit incidentele livestreams of dat het lineaire aanbod gekwalificeerd wordt als een commerciële "omroepdienst" zoals nader gedefinieerd in de Mediawet².

Omroepdiensten van commerciële media-instellingen vallen niet onder de Nederlandse investeringsverplichting. Dit houdt in dat eventuele omzet die uitsluitend en aantoonbaar wordt verkregen met het aanbod van commerciële omroepdiensten geen onderdeel uitmaakt van de relevante omzet.

Indien evenwel geen sprake is van een commerciële omroepdienst (zoals bijvoorbeeld vaak het geval is bij incidentele livestreams), dan wordt de omzet die wordt gegenereerd met het beschikbaar maken van de livestreams geacht "verband te houden met het aanbieden van de betreffende commerciële mediadienst op aanvraag" zoals bedoeld in artikel 3.29e, derde lid, van de Mediawet. Hetzelfde geldt voor de omzet die wordt gegenereerd met het beschikbaar maken van additionele content als online games die op hetzelfde platform van de media-instelling worden aangeboden naast de commerciële mediadienst op aanvraag.

2.4. Vraag: Kan het deel van de omzet afkomstig uit een verslag of de weergave van sportevenementen en/of sportwedstrijden in mindering worden gebracht op de relevante omzet?

Het deel van de omzet afkomstig uit een verslag of de weergave van sportevenementen en/of sportwedstrijden kan niet in mindering worden gebracht op de relevante omzet. In artikel 3.29e, derde lid, van de Mediawet is bepaald dat de relevante omzet *"bestaat uit alle in Nederland gegenereerde omzet die verband houdt met het aanbieden van de betreffende commerciële mediadienst op aanvraag"*.

² Artikel 1.1, eerste lid, van de Mediawet: "omroepdienst: mediadienst die betrekking heeft op het verzorgen van media-aanbod dat **op basis van een chronologisch schema** dat is vastgesteld door de instelling die verantwoordelijk is voor het media-aanbod, al dan niet gecodeerd door middel van een omroepzender of een omroepnetwerk **wordt verspreid voor gelijktijdige ontvangst door het algemene publiek of een deel daarvan**" en artikel 3.1, eerste lid, van de Mediawet: "Onverminderd het bepaalde bij of krachtens de [Telecommunicatiewet](#) is het verzorgen van een commerciële omroepdienst alleen toegestaan met **toestemming van het Commissariaat**".

2.5. Vraag: Is er sprake van gegenereerde omzet wanneer abonnementsgelden worden geïncasseerd door of via derde partijen?

Artikel 3.29e, derde lid, van de Mediawet voorziet in de definitie van omzet:

“De relevante omzet per boekjaar bestaat uit alle in Nederland gegenereerde omzet die verband houdt met het aanbieden van de betreffende commerciële mediadienst op aanvraag. Hiertoe wordt gerekend omzet uit:

- a. reclameboodschappen;*
- b. abonnementen;*
- c. gebruikerstransacties;*
- d. sponsoring; en*
- e. productplaatsing”.*

Dit betekent dat alle omzet die verband houdt met het aanbieden van de commerciële mediadienst op aanvraag moet worden aangemerkt als omzet. Het maakt daarbij niet uit of deze omzet via derden wordt geïncasseerd bij de consument.

3. Investerings

3.1. Vraag: Een media-instelling heeft in een bepaald boekjaar meer dan de verplichte 5% van de relevante omzet geïnvesteerd in Nederlands cultureel audiovisueel product. Kan het deel boven de 5% worden ingezet in andere boekjaren?

Uit artikel 3.29g, tweede lid, van de Mediawet volgt dat het meer geïnvesteerde in het daaropvolgende boekjaar meetelt. Met andere woorden: het overschot komt automatisch ten goede aan het volgende boekjaar. Ter voorkoming van misverstanden: dit geldt alleen voor het opvolgende boekjaar en niet over meerdere boekjaren. Als bijvoorbeeld in boekjaar 2024 25% van de relevante omzet is geïnvesteerd in Nederlands cultureel audiovisueel product, betekent dit dat voldaan is aan de verplichte investering van 5% in boekjaar 2024 én (automatisch) de verplichte investering van 5% in boekjaar 2025³. De resterende geïnvesteerde 15% zal verder niet meetellen bij boekjaren 2026 en verder.

3.2. Vraag: Een media-instelling heeft een overeenkomst gesloten waarmee een Nederlands cultureel audiovisueel product gedurende vijf jaar in licentie wordt verstrekt tegen betaling van een jaarlijkse vaste licentievergoeding. Hoe kan deze jaarlijkse licentievergoeding als investering worden gerapporteerd?

De Mediawet bepaalt in het zesde lid van artikel 3.29g dat de investering is uitgevoerd wanneer een of meer overeenkomsten zijn gesloten. Dit betekent dat de licentievergoedingen alleen kunnen worden opgevoerd voor het boekjaar waarin de licentieovereenkomst is gesloten. Omdat de hoogte van de jaarlijks verschuldigde licentievergoeding bekend is en vaststaat, zal de media-instelling ervoor kiezen om alle jaarlijkse licentievergoedingen bij elkaar op te tellen en samen op te voeren voor het boekjaar waarin de betreffende overeenkomst is gesloten.

3.3. Vraag: De media-instelling heeft voor haar TVOD (*transactional video on demand*) dienst een overeenkomst gesloten waarmee een Nederlands cultureel audiovisueel product gedurende vijf jaar in licentie wordt verstrekt tegen betaling van een jaarlijks variabel royaltypercentage. De vergoeding wordt bepaald door het aantal afgespeelde streams in dat jaar. Anders dan

³ In dit voorbeeld is de relevante omzet boekjaar 2025 gelijk aan de relevante omzet boekjaar 2024.

bij de vaste licentievergoeding zoals bedoeld bij vraag 3.2 hiervoor, is het niet mogelijk om de totale vergoeding over de volledige licentieperiode van vijf jaar vast te stellen. Hoe kan deze jaarlijks variërende licentievergoeding als investering worden gerapporteerd?

De Mediawet bepaalt in het zesde lid van artikel 3.29g dat de investering is uitgevoerd wanneer een of meer overeenkomsten zijn gesloten. Dit betekent dat de licentievergoedingen alleen kunnen worden opgevoerd voor het boekjaar waarin de licentieovereenkomst is gesloten. Artikel 3.29g, eerste lid, van de Mediawet bepaalt dat de investering moet zijn uitgevoerd binnen twee boekjaren na het einde van het boekjaar waarin de relevante omzet is gegenereerd. In dit geval zal de media-instelling ervoor kiezen om voor ieder boekjaar binnen deze termijn de voor dat boekjaar betaalde licentievergoeding op te geven onder verwijzing naar het boekjaar waarin de overeenkomst is gesloten. Dit houdt in dat royaltyvergoedingen die verschuldigd zijn na ommekomst van bovengenoemde termijn niet meer kunnen worden opgevoerd als investering.

3.4. Vraag: In het geval dat Nederlands cultureel audiovisueel aanbod bij wijze van een exploitatielicentie wordt verkregen, mag de productie op het moment van de verkrijging niet ouder zijn dan vier jaar. Welk moment wordt gehanteerd als startmoment vanaf wanneer de termijn van vier jaar begint te lopen?

De officiële eerste releasedatum is hierbij leidend. Deze datum is eenduidig en eenvoudig te verifiëren.

3.5. Vraag: Kunnen ontwikkelkosten (ook wel *R&D costs*) worden meegerekend als investering?

Ontwikkelkosten kunnen worden aangemerkt als een investering zolang kan worden aangetoond dat bepaalde ontwikkelkosten zijn aangewend voor een specifiek Nederlands cultureel audiovisueel product. Houd hierbij wel rekening met het volgende: als de ontwikkelkosten aanvankelijk werden gemaakt voor een documentairefilm, documentaireserie, dramaserie of speelfilm (zoals bedoeld in artikel 3.29g, vierde lid, van de Mediawet), maar na voltooiing niet blijkt te zijn voldaan aan de in artikel 3.29a van de Mediawet gestelde minimumvereisten met betrekking tot minimale vertoningsduur en/of meerdere afleveringen, dan kunnen deze kosten evenwel niet worden aangemerkt als een investering, zoals bedoeld in artikel 3.29g, vierde lid, van de Mediawet.

3.6. Vraag: Kunnen investeringen in talentontwikkeling worden meegerekend als investering?

Dergelijke investeringen vallen niet onder het investeringsbegrip. Zoals blijkt uit de Memorie van Toelichting zijn marketing en talentontwikkeling brede begrippen die moeilijk objectief kunnen worden getoetst.

3.7. Vraag: Kan een productie met het genre *reality* worden aangemerkt als een documentairefilm of documentaireserie, zodat deze kan meetellen bij het vereiste dat ten minste de helft van het te investeren bedrag moet worden aangewend voor Nederlands cultureel audiovisueel product dat kwalificeert als een documentairefilm of documentaireserie (dan wel dramaserie of speelfilm)?

Ja, dit is in principe mogelijk onder de voorwaarde dat voldaan is aan de vereisten die gelden voor een documentaireserie of documentairefilm. Volgens artikel 3.29a van de Mediawet luiden deze als volgt:

“documentairefilm: audiovisuele productie in het genre non-fictie waarbij de eigen visie van de regisseur wordt vormgegeven met creatieve gebruikmaking van filmische middelen in een persoonlijke stijl, met een vertoningsduur van ten minste 50 minuten;

documentaireserie: audiovisuele productie in het genre non-fictie, waarbij de eigen visie van de regisseur wordt vormgegeven met creatieve gebruikmaking van filmische middelen in een persoonlijke stijl, met een doorlopende verhaallijn en in een beperkte reeks, met een totale vertoningsduur van ten minste 120 minuten, verdeeld over meerdere afleveringen van ieder ten minste twintig minuten;”

3.8. Vraag: Telt een investering die is gedaan in een pilot of een serie die slechts ten dele of helemaal niet op het platform van de commerciële mediadienst op aanvraag wordt aangeboden nog wel mee als investering onder de wettelijke investeringsverplichting?

Uit artikel 3.29g, zesde lid, van de Mediawet volgt dat *“de investering is uitgevoerd wanneer een of meer overeenkomsten zijn gesloten (...) dan wel (...) het te investeren bedrag op andere wijze aantoonbaar daarvoor is aangewend”*. Dit betekent dat het formeel niet is vereist dat de productie daadwerkelijk (volledig) op het platform van de commerciële mediadienst op aanvraag wordt of blijft aangeboden.

3.9. Vraag: Wat is de peildatum waarop een investering is uitgevoerd? Is dat de datum van de overeenkomst voor de investering, de datum van daadwerkelijke betaling of moet hierbij de datum van lancering van de productie die tot stand is gekomen door de betreffende investering worden gehanteerd?

Artikel 3.29g, zesde lid, van de Mediawet bepaalt dat *“de investering is uitgevoerd wanneer een of meer overeenkomsten zijn gesloten ten behoeve van een investering of verkrijging van een exploitatielicentie dan wel, voor zover het betreft een investering in een productie of coproductie het te investeren bedrag op andere wijze aantoonbaar daarvoor is aangewend”*.

Dit betekent in beginsel dat de datum van ondertekening van de betreffende overeenkomst het moment van uitvoering is. Wanneer het om een investering in een productie of coproductie gaat, geldt als uitvoeringsdatum de datum/data waarop de hiermee gemoeide productiekosten zijn voldaan of de datum van ondertekening van overeenkomst. De datum van lancering is niet relevant bij het bepalen van het moment van investeren.

3.10. Vraag: Welke mogelijkheden hebben media-instellingen om via een fonds te investeren om aan de verplichting te voldoen?

In de Memorie van Toelichting is opgenomen onder 2.4 dat aanbieders ervoor kunnen kiezen om direct te investeren in Nederlands cultureel audiovisueel product of via een privaat fonds. Aanbieders zouden een dergelijk fonds zelf beheren en besturen, en hiermee gezamenlijk kunnen werken aan de versterking van het Nederlands cultureel audiovisueel product. Gelet op de aard van de investeringsverplichting, is het volgens de wetgever, aan de marktpartijen zelf om te komen tot de oprichting van een dergelijk privaat fonds of zich aan te sluiten bij een bestaand fonds.

Op dit moment is er één privaat fonds waar marktpartijen zich zouden kunnen aansluiten: Het private Abraham Tuschinski Fonds (www.abrahamtuschinskifonds.nl).

Het Commissariaat benadrukt dat de media-instelling de verantwoordelijke partij is om aan de investeringsverplichting te voldoen. Dat betekent dat wanneer de media-instelling ervoor kiest om via een fonds te investeren, de media-instelling ervoor zorgt dat de investering voldoet aan voorwaarden met betrekking tot de investeringsverplichting.

4. Rapportageverplichtingen

- 4.1. Scenario: Een media-instelling biedt een commerciële mediadienst op aanvraag aan. De met deze dienst in Nederland gegenereerde relevante omzet bedroeg € 1 miljoen in een bepaald boekjaar. Omdat de omzetsdrempel van € 10 miljoen niet is bereikt, is de investeringsverplichting voor het betreffende boekjaar voor deze media-instelling niet van toepassing. Betekent dit automatisch dat de media-instelling het Commissariaat niet hoeft te informeren over de samenstelling en hoogte van de relevante omzet zoals bedoeld in artikel 3.29h van de Mediawet?**

Of het Commissariaat geïnformeerd dient te worden over de samenstelling en hoogte van de relevante omzet die verband houdt met het aanbieden van de commerciële mediadienst op aanvraag, hangt af van de hoogte van de totale in Nederland gegenereerde omzet van de media-instelling in het betreffende boekjaar. Als de totale in Nederland gegenereerde omzet van de media-instelling minder dan € 10 miljoen bedraagt, dan is de media-instelling vrijgesteld van de rapportageverplichting aan het Commissariaat. Wanneer de totale in Nederland gegenereerde omzet van de media-instelling daarentegen € 10 miljoen of meer bedraagt, dan dient het Commissariaat geïnformeerd te worden over de samenstelling en hoogte van de relevante omzet die verband houdt met het aanbieden van de betreffende commerciële mediadienst op aanvraag (maar is de media-instelling in dit scenario vrijgesteld van de investeringsverplichting).

- 4.2. Vraag: De investeringsverplichting geldt vanaf 1 januari 2024. Welke informatie moet worden gerapporteerd over het eerste boekjaar?**

Een media-instelling dient het Commissariaat ieder jaar vóór 1 juli te informeren over de samenstelling en hoogte van de relevante omzet en de uitvoering van de investering met betrekking tot het voorgaande boekjaar.

Zie hieronder welke gegevens moeten worden gerapporteerd op het eerste rapportagemoment van 1 oktober 2025⁴ (uitgaande van een boekjaar dat gelijkloopt met een kalenderjaar):

⁴ Zoals onder paragraaf 1.6 opgenomen in het 'Handboek financiële verantwoording relevante omzet in het kader van de Nederlandse investeringsverplichting' is opgenomen, geldt voor het eerste rapportagemoment de datum 1 oktober 2025 i.p.v. 1 juli 2025.

Rapportageformulier investeringsverplichting boekjaar 2024:

- De inwerkingtreding van de investeringsverplichting is vastgesteld op 1 januari 2024. Een media-instelling dient vóór 1 okt 2025⁴ te rapporteren over de hoogte en de samenstelling van de relevante omzet zoals gegenereerd tussen 1 januari 2024 en 31 december 2024 en de uitvoering van de investering vanaf 1 januari 2024 t/m 31 december 2024.
- *Afsluitende verklaring:* Om aan te geven dat voor een bepaald boekjaar volledig aan de investeringsverplichting is voldaan, verklaart een bevoegd statutair bestuurder van de media-instelling via het Rapportageformulier investeringsverplichting over het betreffende boekjaar (in dit geval boekjaar 2024).
- *Steekproefcontrole:* Het Commissariaat kan steekproefsgewijs controles uitvoeren waarbij documentatie/aanvullende informatie kan worden opgevraagd over investeringen die zijn opgevoerd in het Rapportageformulier investeringsverplichting. Documentatie betreft bijvoorbeeld productie- en licentieovereenkomsten, scripts, en dergelijke.

4.3. Scenario: De investeringsverplichting geldt vanaf 1 januari 2024. De betreffende media-instelling hanteert een zogenaamd gebroken boekjaar. Welke informatie moet worden gerapporteerd over het eerste boekjaar?

In het geval dat een media-instelling een gebroken boekjaar hanteert, is de bepaling in artikel 9.14g van de Mediawet relevant. In dit artikel staat dat de relevante omzet voor het eerst wordt bepaald over de resterende maanden van het op de datum van inwerkingtreding van dit artikel lopende boekjaar (...).

Dit laat zich als volgt illustreren in het geval van een boekjaar van 1 oktober tot 30 september:

Rapportageformulier investeringsverplichting boekjaar 2024

- De inwerkingtreding van de investeringsverplichting is vastgesteld op 1 januari 2024. Een media-instelling dient vóór 1 oktober 2025⁴ te rapporteren over de relevante omzet over de resterende maanden van het op de datum van inwerkingtreding (1 januari 2024) lopende boekjaar. Dit betekent dat de relevante omzet over 1 januari 2024 t/m 30 september 2024 moet worden

gerapporteerd en de uitvoering van de investering vanaf 1 januari 2024 t/m 30 september 2024.

- De hoogte van de verplichting in het eerste boekjaar (2024), wordt als volgt bepaald. De omzetsdrempel van minimaal € 10 miljoen bij een volledig boekjaar is voor de periode van 9 maanden (1 januari 2024 t/m 30 september 2024) minimaal € 7,5 miljoen. Als de instelling bijvoorbeeld € 8 miljoen relevante omzet heeft gemaakt in deze periode, geldt voor de instelling over het eerste boekjaar 2024 een investeringsverplichting van 5% over de omzet van € 8 miljoen (= € 400.000).
- *Afsluitende verklaring:* Om aan te geven dat voor een bepaald boekjaar volledig aan de verplichting om te investeren is voldaan, verklaart een bevoegd statutair bestuurder van de media-instelling via het Rapportageformulier investeringsverplichting over het betreffende boekjaar (in dit geval over boekjaar 2024).
- *Steekproefcontrole:* Het Commissariaat kan steekproefsgewijs controles uitvoeren waarbij documentatie/aanvullende informatie kan worden opgevraagd over investeringen die zijn opgevoerd in het Rapportageformulier investeringsverplichting. Documentatie betreft bijvoorbeeld productie- en licentieovereenkomsten, scripts, en dergelijke.

4.4. Vraag: Het Commissariaat zal jaarlijks informatie van de media-instellingen ontvangen over de relevante omzet en de uitvoering van de investeringsverplichting (artikel 3.29h, eerste lid, Mediawet). Welke gegevens hiervan gebruikt het Commissariaat in zijn verslaggeving aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap?

De Minister zal volgens artikel 9.14h van de Mediawet jaarlijks verslag uitbrengen aan de Staten-Generaal over de door media-instellingen in het daaraan voorafgaande boekjaar gedane investeringen in Nederlands cultureel audiovisueel product. Deze verslagen bevatten data en cijfers die zijn gebaseerd op informatie van het Commissariaat (zie [Kamerbrief d.d. 7 november 2024](#)).

Het gaat hierbij om geaggregeerde cijfers met betrekking tot de investeringen die zijn gedaan in Nederlandse culturele audiovisuele producties, waaronder in de afzonderlijke categorieën films, series en documentaires en in onafhankelijke producties. De informatie zal niet direct herleidbaar zijn tot de individuele media-instellingen in het licht van bedrijfsvertrouwelijkheid.